

ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಕ್ತಚಂದನದ ಕಾರಣ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ನಡೆದಿದ್ದು ಈಗ ಇತಿಹಾಸ. ನೋಡಲು ಎರಡು ಮರಗಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಭಿನ್ನ. ರಕ್ತಚಂದನ ಎಲೆಗಳು ಬೀಚಿ ಎಲೆಯಂತೆ; ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದು ಹಾಗೂ ದಪ್ಪ. ಬೆಳೆಸಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮರಗಳ್ಳರ ಹಾವಳಿಯಿಂದ 'ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟ'ದ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಬಗೆಯ ಚಂದನ ಇವೆ.

ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರದ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಣ ಎಂದರೆ, ಇದು ಅರೆಪರಾವಲಂಬಿ. ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಇತರ ಮರಗಳಂತೆ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸುವುದಾದರೂ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಮರದ ಬೇರುಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಇನ್ನೊಂದು ಮರದ ಬದಿಯಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗಂಧದ ಮರದೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮರವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ; ಸ್ನೇಹವೆಂಬಂತೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ 'ಸೆಗಣಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸರಸಕ್ಕಿಂತ ಗಂಧದವರೊಂದಿಗೆ ಗುದ್ದಾಟ ಲೇಸು' ಎಂಬ ಗಾಢ ಮಾತು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಗಂಧಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸೊರಬಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿನಿಂದ ನಂಟು. ಇಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕೆಲವು ಗಂಧದ ವಿಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಗುಡಿಗಾರರ ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ಗಂಧದ ಮರ ಎಷ್ಟು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಜೋರು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಡುಬಡವ (ಆಗ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಡವರಾದರೂ ಈತ ಕಡುಬಡವ) ಮೃತನಾದನಂತೆ. ಪೇರಿಸಿಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಒದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಚಿತೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆಗ ಹಸಿ ಮರವೂ ಧಗಧಗನೆ ಉರಿಯಬಲ್ಲದೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಆತನ ಚಿತೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಮಾಡಿದರಂತೆ. ಒಂದು ಬೆರಳು ಗಾತ್ರದ ತುಂಡಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯ ಇರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡುಬಡವನ ಚಿತೆಗೆ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಕಾಲ ಊಹಿಸಲೂ ಕಷ್ಟ.

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹುಟ್ಟಿ ಚಂದಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು,

ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಹಣ್ಣು ನೀಡುವ ಶ್ರೀಗಂಧಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಾಂತಿಯಿಂದಿಡಲು ಶ್ರೀಗಂಧ ತೇಯ್ದು ಭೂಮಧ್ಯೆ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ತೀವ್ರ ಜ್ವರ ಬಂದಾಗ ನೆತ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಂಕುಳಿಗೆ ಗಂಧ ತೇಯ್ದು ಹಚ್ಚುವ ಪರಿಪಾಟ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ತಕ್ಷಣ ತಂಪಾಗಿಸಲು ಈ ವಿಧಾನ. ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಪುಡಿ, ಸೋಪು ಹಾಗೂ ತೈಲ ಅತ್ಯಂತ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಈಗ ಕಳ್ಳಕಾಕರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಮರಕ್ಕೆ GPS chip ಅಳವಡಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆದರೂ ಉನ್ನತ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಕಳ್ಳತನ ಆಗಾಗ ವರದಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಸಸಿ ಬೆಳೆಸುವತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಧೈರ್ಯವಂತ ಕೃಷಿಕರು ಕೂಡ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಸ್ತಿತ್ವ. ಗಂಧದ ಗುಡಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಎಂದಿಗೂ ಉಳಿಯುವಂತೆ ನಮ್ಮ ನಡೆ ಇರಲಿ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in